

Proračunska seja ljubljanske oblastne skupščine

Danes dopoldne je začela skupščina generalno debato o proračunu za l. 1928. - Utemeljena kritika opozicijskih govornikov.

Današnja seja ljubljanske oblastne skupščine se je pričela ob 9. dopoldne. Pred sejo se je oglašila pri predsedstvu skupščine na načelnikih posameznih klubov depucija Zveze šoferjev v Sloveniji, ki jim je izročila ob teji prilikli naslednjo protestno izjavlo:

Protest Zveze šoferjev

Zveza šoferjev Slovenije opozarja po dnevnih časopisih glede nameravanih novih davkov na motorna vozila, posebno na avtomobile, prisiljena je izjaviti sledete: Ako se bo nameravano obdavčenje avtomobilov v tem smislu uresničilo, kot to je glasom časopisa namerava oblastni odbor, bo ogrožena s tem eksistenco večine naših tovaršev. Lastniki avtomobilov bodo prisiljeni, da krejte izdatke kolikor mogoče na drugi strani, odnosno bodo mnogi kakor govorijo celo upustili avtomobile. Posledico bo v prvi vrsti reduciranje že itak skromnih plač, ali celo popolna opustitev nastavljenih šoferjev, torej se bo s tem brezpostrojnost delavskih slojev še bolj povečala. Iz zgoraj navedenega razloga protestira podpisana zveza, proti namerovanemu obdavčenju avtomobilov, od katerih se že itak danes, zlasti v Ljubljani plačuje ogromne takse — Odbor.

Ob otvoritvi je predsednik dr. Natlačen ugotovil sklepno, naznani, da so opravičili svojo odstopnost poslanici Avsenek, Rojma in Mohorič, pozdravil zastopnika vlade vl. svetnika dr. Borštnarja, ter prežidal nato razne predlage, ki so se odkazali pristojni odsekom.

Proračunska razprava

Nato se je pričela načelna razprava o proračunu ljubljanske oblasti. Prvotni proračun, ki je značal 60.438.575 Din. je fin. odsek znižal na 55.941.575 Din. ker so se zmanjšale razne postavke tako med izdatki kakor dokodki z ozirom na to, da je večina bila prisiljena izpremeniti nove predložene finančne uredbe, s katerimi se uvajajo nove oblastne davčne.

Poročevalci fin. odseka prof. Jaric je v dališčem govoru utemeljeval predloženi proračun, pri čemer je naglašal važnost pospeševanja kmetijske proizvodnje in tozadnevin investicij Zagovarjal je nadalje davčnine, katerih uvedbo je predlagal oblastni odbor. Seveda je označil vse davčine kot skrajno pravične. O davku na motorna vozila je izjavil, da je združil zato razburjenje, ker ga ljudje niso pravilno razumeli. Ključ temu pa je večina prvotni predlog bistveno izpremenila. Po novem predlogu se davek na motorna vozila ne bo pobiral od HP, ampak od teže. V splošnem je opravičeval uvedbo novih davčnih z argumenti, objavljenimi že v »Slovencu«.

V imenu kluba Naprednih poslancev je prvi govoril

g. Ivan Tavčar

Bi je naglašal, da je bil lanski proračun pogojen, ker so bile razmere ob njegovem sprejetju še nejasne in ker se še ni videlo, katero poslo so bo država odstopila samoupravam. Razumljivo je bilo, da so bile takrat proračunske postavke izrešene povsem. Tekom enega leta pa je bilo faza dovolj, zlasti po prenosu državnih poslov na samoupravo, da bi se proračun sestavil drugače, kakor se je sestavil predloženi in zato opozicija s popolno pravico zahteva, da bi se moralna vsaka postavka točno obeležiti, za kaj se bodo porabili izdatki, ker nima opozicije nobenega zastopstva niti v oblastnem odboru niti v predsedstvu oblastne skupščine. V odseku so bila podrobna pojasnila podana samo od strani referenta za zdravstvo, ostali referenti pa niso predložili nobenih pismenih poročil za posamezne postavke. Kako površno se je sestavil proračun, se je pokazalo pri dohodkih, na podlagi 25% dohodka na državni davek od dobička družbenih zavzetih v javnem polaganju računov, ker je bila tozadna postavka določena na 4½ milijona dinarjev, pa se je morala reducirati. Ni pravilno, da so postavke splošne, kajti vsaka bi se morala podrobno utemeljiti. (Medklic posl. Lebingerja: Za vas!)

Jean de la Hyre.

88

500

— Oprostite, moje razburjenje ni dobrojno. Toda bilo je tako grozno, da kar držim, če se spomnim. Kai bomo zdaj počeli z nimi?

— Pojasnite nam vendar, za božjo voljo! — ie vzklknila Jeanna.

— Pomiri se, Fortclus, in povej nam, kaj se je zgodilo. — mu je prizgovarjal Verneil.

Fortclus je premagal svoje razburjenje in sedel v nasloniča.

— Tri dni nisem jedel ne spal. Sam ne vem kaj sem počel te dni in kako sem iih preživel. Da ni bilo Gira, bi zblaznil ali pa segel po samomornišnem orooju. Pred tremi dnevi... Dobro, povem vam vse po vrsti.

— D'Albaniac je odšel zlutri iškal Leticijo Vi še ne veste, da je Leticija zasčekam v rove, ko je po katastrofah běžala pred Faultonom. D'Albaniac ni hotel zapustiti rudnika dokler ne najde Leticijo žive ali mrtve.

— Sel jo je iškal v vzel seboj Goffia, dačim je bil njegov tovarš Giro prisravnjen stražiti z menoi generala Enona.

Drugi dan po d' Albianacovem eduhu mi je prišlo na misel ogledati si rudnike od zunaj, ker sem domnevral, da morajo imeti nekateri rovi posebne izhode.

— In prav ste sklepali, — ka je prekinil Kelios, — dvanaest rorov ima izhode v skalah, ki jih zakriva grmovje in drevje.

Fortclus se je polagoma umiril in nadaljeval:

— Misli sem, da bi mogla zaoljeti v take rove Leticija ali Faulton, a mora tudi d' Albianac in Goffi. Vzel sem seboj daljnogled, odšel na teraso, kjer stoji naš aeroplanski, in začel plezati ob prepadu.

— Čez četr ure sem pribpel na skalo, ob koder se je videla globoka kotlina.

— Poznam to kotlino. — ie pripomnil Kelios. — Nazivali smo jo Smrekov brlog kajti na dnu rasto goste smreke. V to kotlino vodi pot iz enega neštetih rorov. Pred šestimi ali sedmimi meseci sem bil navzoč, ko so maskirali ta zhod.

— Torej — vidite! D' Albianac in Leticija sta bila v teji kotlini. Z njima pa... Pošakalte vendar ne segate mi v besedo! Legel sem na skalo in onagnoval z daljnogledom, kaj se godi. Vi-

marja industrijalizacijo Slovenije, ker odreka včaka pomoci Ljubljani, ker je v socialnem pogledu skrajno nazadnjaški in ker ujava davke, ki bodo v prvi vrsti zadeli konzumenta. Zato bodo napredni poslanci glasovali proti proračunu.

Nato je dobil besedo

posl. dr. Dinko Puc

ki je uvodoma povdaril pravilnost izjave predgovornika, da pomenja predloženi proračun zbiranje dispozicijskih fondov. Poročevalci prof. Jaric je sam priznal, da številke niso popolne, ker niso specificirane. Obstoji celo vrsta postavki, ki niso specificirane in celo osebni in materialni izdatki niso podrobno določeni. Vsak proračun mora imeti vsaj nekaj podatkov, iz katerih je razvidno, za kaj se porablja denar. Ne zadostuje izjavor, da so manjki oblastnemu odboru podatki. Povedani bi bilo vsaj treba, koliko je uradnik, koliko nameščenje itd. Razun v oddelku za zdravstvo ni nikjer drugod nujesar podrobnejga razvidno. Da se je v zadnjem trenutku vzboljapil v proračun rezervni fond 1 milijon, pa je v resnici nekoliko preveč. Reklo se je, da bo v proračunu posebna postavka tudi za ljubljanskim univerzitetom. Toda v vsem proračunu ni nujesar določenega v to svrhu. Rečeno je pa, da se določa gotova vsota za povzdigo šolstva, ni pa določeno, koliko se ima dati za univerzito. Potreben bi bilo, da se točno dolobi, koliko se odstopi za vsečiliški fond, čeprav vemo, da niti taki fondi niso sigurni, ker vemo iz izkušnje, da je pred vnoj višji dejelni odbor porabil vsečiliški fond za povzem druge namene. V tem pogledu bi bilo pač več jasnosti potreba. Kakor je dejal g. poročevalci prof. Jaric, temelji proračun dohodkov na prispevkih od države in oblastnih davčnih. Prvotno je trdila večina, da bo varovala davkoplačevalce in da se bodo našli dohodki na drug način. To se pa ni zgodilo. Država je dala samo tako zavne dotacije, ki pa so premajhne in o katerih niti ne vemo, koliko časa jih bomo dobivali. Uspešno gospodarstvo bi bilo le tedaj mogeče, ako bi država odstopila gotove davke. (medklic prof. Mazovca: Tega je krv centralizem.) Poglejte finančni zakon za leto 1928/29 pa boste videli, kdo uganja centralizem. Če pogledate proračun o javnih stavbah in zgradbah, boste videli, da je povsem nezadostno dotiran od strani države. Nihče nas ne bo prepričal, da bo uredba o prenosu na državnih poslov na samouprave veljala nad eno leto. Mi vidimo v tej odredbi samo poskus današnjega režima, da nam naloži nova bremena, obdrži pa dohodke za njihovo kritijo. Treba si je ogledati le zgodovino cestnih odborov, za katere bi morala prispeti država dve tretjini. Dočim je letos za ceste država pobrala mnogo več, je dala zanje samo 4.500.000 Din. Resno se je batil dolgo kot z ženo. Nedavno se je sama zastrupila starca 21 let. Posovec je razen tega živel v divjem zakonu z neko Marijo Sitar. Svojo zakonito ženo je pa pustil v Budimpešti ob koder se je priselil v Vinkovce. V Pešti ima še sina. Prvič je hčerki zlorabil na poti iz Budimpešte do Vinkovce, ko je šel po nje, da ju pripelje iz Madžarske v Jugoslavijo. Najprej je šel po pokojno Marijo, pred štirimi leti pa po malo Ružico. Sutri se tudi, da se je starejša hčerka Marija zastrupila, ker je bila nosna. Zato bodo njeni tripli izkopalni in dognati, koliko je na tem resnice. Posovec je priznal svoje gnušno dejanje na policiji in pred okrožnim sodiščem. Državno pravdinstvo še nadaljuje preiskavo.

Sedanjem sistem proračuna na podlagi določil, da bo prenos na samouprave veljala nad eno leto. Mi vidimo v tej odredbi samo poskus današnjega režima, da nam naloži nova bremena, obdrži pa dohodke za njihovo kritijo. Treba si je ogledati le zgodovino cestnih odborov, za katere bi morala prispeti država dve tretjini. Dočim je letos za ceste država pobrala mnogo več, je dala zanje samo 4.500.000 Din. Resno se je batil dolgo kot z ženo. Nedavno se je sama zastrupila starca 21 let. Posovec je razen tega živel v divjem zakonu z neko Marijo Sitar. Svojo zakonito ženo je pa pustil v Budimpešti ob koder se je priselil v Vinkovce. V Pešti ima še sina. Prvič je hčerki zlorabil na poti iz Budimpešte do Vinkovce, ko je šel po nje, da ju pripelje iz Madžarske v Jugoslavijo. Najprej je šel po pokojno Marijo, pred štirimi leti pa po malo Ružico. Sutri se tudi, da se je starejša hčerka Marija zastrupila, ker je bila nosna. Zato bodo njeni tripli izkopalni in dognati, koliko je na tem resnice. Posovec je priznal svoje gnušno dejanje na policiji in pred okrožnim sodiščem. Državno pravdinstvo še nadaljuje preiskavo.

— Za prihodnje leto sploh ne vemo, če bomo sploh kaj dobili. Morali bomo vzdrževati vse prevzete ustanove, razen tega pa bomo morali plačevati še za srbijske. Tako moramo sedaj plačevati za naše bolnice, poleg tega pa še za one v Srbiji. Enako je tudi s cestami. Naši cestni odbori imajo ogromne izdatke, dočim vemo na drugi strani, da si je država obdržala od cestnih doklad velike milijone, ki jih ne vraca.

Sedanjem sistem proračuna na podlagi določil, da bo prenos na samouprave veljala nad eno leto. Mi vidimo v tej odredbi samo poskus današnjega režima, da nam naloži nova bremena, obdrži pa dohodke za njihovo kritijo. Treba si je ogledati le zgodovino cestnih odborov, za katere bi morala prispeti država dve tretjini. Dočim je letos za ceste država pobrala mnogo več, je dala zanje samo 4.500.000 Din. Resno se je batil dolgo kot z ženo. Nedavno se je sama zastrupila starca 21 let. Posovec je razen tega živel v divjem zakonu z neko Marijo Sitar. Svojo zakonito ženo je pa pustil v Budimpešti ob koder se je priselil v Vinkovce. V Pešti ima še sina. Prvič je hčerki zlorabil na poti iz Budimpešte do Vinkovce, ko je šel po nje, da ju pripelje iz Madžarske v Jugoslavijo. Najprej je šel po pokojno Marijo, pred štirimi leti pa po malo Ružico. Sutri se tudi, da se je starejša hčerka Marija zastrupila, ker je bila nosna. Zato bodo njeni tripli izkopalni in dognati, koliko je na tem resnice. Posovec je priznal svoje gnušno dejanje na policiji in pred okrožnim sodiščem. Državno pravdinstvo še nadaljuje preiskavo.

— Iz naše Slovenije ne bomo nikdar na pravilih visokih agrarne dežele. Ostala bo slejkojpre navezana na glavni vir dohodka iz industrije in tujske promete. Naša industrija pa sedaj propada, ker preveliko obdavčenje zmanjšuje skupno moč konzumata. Odporom Že se more samo z ravnateljstvom. Zagabila se je kmetova občinka in bršljan, ker je nekom omare svoje gospodarice, da oblecje lepo damsko občinko in se pokaže prijateljicam. Odnesla je več občink in še 100 Din gotovine. Ni pa

potem se je eno telo zgrnilo in vstalo. Bil je Faulton.

— Faulton!

— Da! Spoznal sem ga. S težavo je vstal, stopil k studencu in si zmočil glavo. Po tem se je vrnil in dolgo gledal na d' Albianaca in Leticijo. Naenkrat sva oba istočasno dvignila glave, kajti v zraku je zašumejo.

Aeroplan!

— Da. Počasi je letel nad kotlino. Faulton je začel obupno mahati z rokami. Aeroplan se je spustil k studencu. Faulton je stopil k letalcem. Odložili so maske, spreheli Faultona in mu dali nekaj piti. Dolgo je bil pogovarjal z njimi. Potem so stopili vsi k d' Albianacu in Leticiju. Čez deset minut so bršljani in d' Albianaca prvega k aeroplanu.

— Kai je bil živ?

— Da. Dva leta je vstal na držala pod pazišču Faulton je ostal pri Leticiji.

Kmalu je Leticija vstala in Faulton ji je pomagal priti do aeroplanu. Vsi so zavzeli v aeroplanu svoja mesta. Letalo se je takoj dvignilo. Stisnil sem se k skali, da bi me ne opazili. Aeroplan je odletel proti severozapanadu.

— V Pariz!

— To je vse! — je dejal Fortclus. Vstal je vzdihnil in zamrzel:

— Kako sem se vrnil v rudnik, sam ne vem.

je ples nemoralnost, prepovje sploh vse ples.

Gledo obdavčenja alkohola je naglašal govorik, da bo gotovo trpel pod njim v prvi vrsti vinogradništvo. Vsekakor pa se bo povzgnilo tihotapstvo. Tudi davek na premog bo zadel naširočnejše prebivalce. G. poročevalci je rekel, da je tudi dejelni odbor pobral doklade, pa vendar ni prebivalstvo postal siromašno, ampak je naše gospodarstvo lepo prosperovalo. Toda zgodovina bivšega dejelnega odbora ni bila končana, temveč samo presekana od svetovne vojne. Finančni efekt gospodarstva dejelnega odbora bi se počkal morebiti šele v 10 ali 15 letih, in teden bi se še le videlo, ali je bilo to gospodarstvo pravilno.

Governik je končno izjavil, da bo glasoval proti proračunu.

Nato je govoril imenu SKS posl. Buškovec, ki je isto tako izjavil, da bo glasoval proti proračunu.

Seja se ob 13. še nadaljuje.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Samomor orožnika. — Svoji hčerki oskrnul. — Žalostna zgodba Medjimurke v Zagrebu.

dobro skrila ukradene robe in gospodar je pričel na sled. Stražnik je Jeleno arietiral. Pri zaslišanju je priznal, da je odnesla svojemu gospodarju nekaj oblike. Ko so njegovi tovariši uvrstili v kuhinji, je šel Karas v tretjo sobo. Kuharico Barico je posiljal za seboj. Komaj je zaprla vrata za seboj, je že zadel streli. Orožniki so pohiteli v tretjo sobo, kjer se jim je nudil grozen prizor. Mladorožnik je le

Turka „MELA“ d. z o. z.
otvarja
specijalno modno trgovino
SAMOVEZNIC - KRAVAT
dne 20. t. m. na Dunajski cesti 9.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 19. decembra 1927.

Napredovanje v naši vojski in mornarici. Napredovali so v pehoti za podpolkovnika major Franjo Karlovic za kapetana II. klase poročniki Vilko Hren, Vladimir Vodopivec, Anton Vrtovšek, Alojzij Rot, Ivan Oblak, Andrej Kvaternik, Ivan Srijenc, Josip Dežman, Vladimir Jaklič, Avgust Pretnar, Stanislav Kajfež, Franjo Hribar in Vekoslav Adamčič; v artilleriji za kapetana II. klase poročnik Janko Potočnik, za administrativne poročnike artiljerijsko-tehnične stroke podporočniki Ivan Kos, Hinko Peček, Metod Mohor, Marko Aancel, Radoslav Vodlak, Anton Mazalik, Franjo Sedej, Franjo Jorga in Franjo Žmehar; v zrakoplovstvu za kapetana I. klase kapetan II. klase Ivo Konjar, za kapetana II. klase poročniki Anton Kervin, Franjo Pirc in Adolf Tudor, za poročnika podporočnik Stane Kveder; v sanitetni stroki za podpolkovnika majora dr. Andrej Arnsk in dr. Jožef Kiš; v inženierski stroki za kapetana I. klase kapetan II. klase Josip Klajšič; v sodni stroki za kapetana II. klase poročnik Stefan Koprišek; v veterinarski stroki za kapetana I. klase kapetan II. klase Marijan Ferjančič; v mornarici za poročnike vojnega broda I. klase poročniki v juneva broda II. klase Zdenko Papež, Karel Levčič in Franjo Vrabec, za mornariško tehnične kapetane II. klase poročniki Dušan Polič, Bernard Šusteršič in Anton Ribič, za mornariško-tehničnega poročnika podporočnika Filip Čižmek, za administrativna poročnika ekonomskih strok podporočnika Filip Krpan in Anton Sparovec.

Recepacija na našem poslanstvu v Pragi. Nas poslanik v Pragi Branko Lazarevič je priredil s svojo soprogo na kraljev rojstni dan recepcijo, katere so se udeležili člani praskoga diplomatskega zboru, župan dr. Baxa, znani publicist Holeček in generalita, zastopniki oficirskega zboru praske garnizije ter številni predstavniki znanstvenih in umetniških krogov. Poslanik je sprejel čestitke k rojstnemu dnevu kralja Aleksandra.

Odhod našega poslanika na Dunaju. Vse naše kulturne in nacionalne organizacije na Dunaju so priredile v petek poslaniku Milivojeviču povodom odhoda z Dunaja poslovilni večer, ki je pokazal, kako je bil poslanik priljubljen med člani jugoslovenske kolonije. Predstavniki poedinih organizacij so izročili poslaniku krasen album, v katerem so podpisani vsi člani kolonije.

Vpokojitev v ministrstvu socialistične politike Z zadnjim ukazom ministra za socialistično politiko je vpokojen načelnik direkcije državne statistike Jovan Antić. — **Kolarčeve ljudske vseučilišče.** Prosvetni minister dr. Kumanudi se je sestal včeraj s člani odbora Kolarčeve ustanove. Na tem sestanku se je govorilo o uveljavljenju nvega zakona o ustanovitvi Kolarčevega ljudskega vseučilišča, ki ga je Narodna skupščina soglasno sprejela.

Napredovanje rezervnih oficirjev. Na predlog vojnega ministra je kralj podpisal ukaz o napredovanju mnogih nižjih rezervnih oficirjev za poročnike, odnosno kapitane I. in II. klase ter dijakov-narednikov v čini rezervnih podporočnikov.

Reorganizacija prometnega ministrstva. Prometni ministrstvo namerava v kratkem izdati novo uredbo o ustrojstvu tega ministrstva in sicer v skladu z načeli, ki jih vsebuje novi osnutek zakona o centralni upravi. Vse kaže, da bo komaj ustanovljena direkcija za pomorski in rečni promet ukinjena in da se ustanovita namesto nje dva posebna oddelka.

Iz državne službe. Vpokojeni so: podsumarja Šumske uprave v Bohinjski Bistrici Vinko Avser in Vinko Meršal ter podsumarja Šumske uprave v Kostanjevici Franc Gerlev in Miroslav Hanzlowski.

Iz Novega mesta nam pišejo, da vodovne cevi zopet delujejo in da je mesto zopet preskrbljeno z vodo.

Smrtna kosa. V Stobu pri Domžalah je premirla v soboto popoldne soproga posestnika v vinskega trgovca ga. Frančiška Müller. Kakor njen simpatičen in agilen soprog, tako je bila tudi ona splošno priljubljena. Danes popoldne so jo spremili številni znanci in prijatelji k večnemu počitku na pokopališču v Domžalah. Blag ji spomin! Žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Zbornik za umetnostno zdgodovino. Doslej je izšel prvi zvezek letošnjega letnika naše umetnostne revije. Zaradi nepremagljivih ovir izdelo ostali trije zvezki sedmoga letnika skupaj ob Novem letu. Obveščamo o tem naravnike in jih prosimo poštujemo. Umetnostno-zgodovinsko društvo.

Vsi se veseli božičnih praznikov, da pa bomo tudi mi slepi delezni tega veselja, prosimo p. n. javnosti, da se nas v dneh pred Božičem spomni s kakim darom. Mildare sprejema Podporno društvo sletnih Ljubljana, Wolfsova 12.

Iz Ljubljane

—**Ij Zlata nedelja.** Včeraj je bila tzv. »zlata nedelja«. To ime je gotovo še iz onih »zlatih« časov, ko vlada ni vsako leto nujala davkov in ko še niso obstajale oblastne skupščine, ki bi temovale z vlado v nalaganju novih davčnih bremen. Pretežni večini trgovcev se niti ni splačalo, da so sploh imeli odpire trgovine in žgali luč. Je pač tako, da se tudi na božičnih darilih vedno bolj pozna gospodarska kriza. Niti meščani niti deželani nima več denarja za tak »luksuz« in se omejujejo zgoli na praktične potrebe. Trgovci pravijo, da bi letosnja »zlata nedelja« mnogo boli zaslužila na »suha nedelja«.

—**Ij Lepa zimska - sportna nedelja.** Včerajšnja nedelja je bila za zimske sportnike naravnost idealna. Smučarji, sankaci in drsalci so prišli v polni merti na svoj račun. V Tivoliju, pod Rožnikom, na Rožniku, na Gradu in Golovcu — povsod je vladalo živahnvo vrvenje in življenje. Zaveti živahnvo je bilo pod Rožnikom, kjer je rajala deca v zimski naravi. Tam so trenirali tudi številni smučarji — začetniki, dočim so jo »professionali« večinoma že v soboto popoldne ali pa v nedeljo vtraj mahali v bližini in daljno okolico na ugodenji teren za smuk. Agilna Ilirija je že včeraj otvorila obe svoji drsališči, dočim bo mestno drsališče odprtih še tekom tega tedna, če mraz ne poneha.

—**Ij Hud mraz.** Mraz, ki je pritisnil v soboto, se je tekom včerajšnje dane še številno povečal. Dočim je kazal v soboto termometer 9° C pod ničlo, je včeraj temperatura padla na 12° C pod ničlo, danes z'utraj pa je kazal termometer celo 15° C pod ničlo! Barometri se je nekoliko dvignil in je beležil porast 5 milimetrov. Dočim je v soboto kazal 731 milimetrov, je danes beležil 736 milimetri. Opoldne je temperatura padla in je znašala 10° pod ničlo. Vremenska poročila pravijo, da bo suho severno vreme prevladalo in da se nam obeta huda zima.

—**Ij Opozorjam na novo otvoritev špercerijske trgovine** na Dunajski cesti št. 7. Simon Jurčič.

—**Ij Največjo izbiro bluz, otroških oblek in plaščev** nudi ceno Kristofič-Bučar. 191-1.

—**Ij Brez sledu izginil.** Marija Plahutnik, Žena kraljevskega pomočnika, je prijavila policiji, da je dne 13. t. m. ob 7. zjutrat odšel njen mož z dela, rekoč, da se vrne. Od tega trenutka daje o njem ni sled. Ker je bil Plahutnik že dle časa brez dela in zasuška in je živel v veliki bedi, poleg tega ima skrbeti za tri otroke, ni izključeno, da je v obupu izvršil samomor. Plahutnik je srednje postave, oblečen je bil v svet površnik črno obleko, na glavi je imel sportno čepico.

—**Ij Žrtvi zime.** V ljubljansko bolnico so včeraj dopoldne z rešilnim avtom prepeljali 15letno Tlko Brusovo in 27letno Ivanko Nagodetovo, ki sta v divjem snežnem vrtincu tavali več ur v gozdovih Noviške in končno onemogli obležati. Oba sta popolnoma prebežili in je nujno stanje zelo kritično. Iz bolnice namjavljajo, da je nevarnost, da bodo morali Nagodetovo amputirati nogo.

—**Ij Prepoden tat.** Kakor znano, so se lani dogajale po šolah često tativne sukeni, končno pa je policiji uspelo prijeti drznega tatka. Tudi te dni je neki lopov poskušal svojo srečo. Tako se je dne 15. t. m. okoli pol 12. pojavil na moščanski šoli v Vodmatu neki moški, pobral raz občasniki več dečkih plaščev in jo hotel neopazeno odkriti. V tem hipu je stopila na hodnik učenka Cvetka Novak. Tat se je deklizko tako ustrasil, da je vrgel vse plašče proti, nato pa izginil brez sledu. Zadeva je bila prijavljena policiji, ki sedaj išče podjetnega lopova.

—**Ij Drobliž policijske kronike.** Radi beriča je bil aretiran France H. Nadalje, ki je bil podani dve ovadbi radi vloma, 1 radi kaljenja nočnega miru, 1 radi prekoračenja policijske ure, 1 radi zglaševalnih predpisov in 1 radi bega od doma.

Iz Celja

—**Ic Izprememb poseti.** Te dni je bilo na javni dražbi prodano hmeljarsko podjetje g. Vinko Vabiča v Žalcu. Kupila ga je Savinjska hmeljarna za 1.299.000 Din.

—**Ic Božičnica.** Včeraj se je vršila v evangelijski cerkvi božičnica. Otroci so predvajali igro pri jaslicah. V cerkvi je bilo postavljeno lepo božično drevo. Po končani cerkveni svečnosti je bilo obdarovanje otrok evangelijske in katoličke veroizpovedi.

—**Ic Gozd na Joževovem hribu** je sedaj že skoro popolnoma posekan. Stoji še nekaj smrek ob poti za hribom ob Teppejevem skališču lesa. Te smreke bi se menda lahko začasno še pustile, ker ni nevarnosti, da bi jih kaka burja podrla. Je pa tudi čedno, če stoji še vsaj nekaj dreves. Je to kras za okolico, pa tudi novi stanovalci Jo-

žefovega hriba se lahko ob vročih poletnih dneh zatečajo v senco. To želijo izražajo lastniki novih hiš in prošlo, da bi se jo upoštevalo. Na Kalvariji se misli urediti majhen park. To se po dravljiva hvalično.

Nasproti novih hiš stoji majhen nasad smrek. Tudi ta nasad naj bi ostal, ker bi nudil istotno majhen park. Če se, da se za določno parcelo potegujejo nakupovalci, ki bi tam zidali. Nasad naj bi vendar ostal, ker je dreve že precej visoko in bi se tam kmalu lahko uredil majhen park. Te želite naj upoštevajo merodajni faktorji.

Iz Maribora

—**m Občinske volitve v Mariboru** so potekle včeraj popolnoma mirno, kar je na vsezdajne tudi pripisovali prepovedi alkohola in hudemu mrazu. Pred volišči je bilo popolnoma prazno, pa tudi po gostilnah je bilo vse tiko in mirno. Rezultat volitev pa dokazuje, da se politične razmere tudi v Mariboru vedno bolj konsolidirajo. Volišči se vedno bolj oklepajo vefkih strank, dočim male strankice dobivajo vedno manj. Tudi tokrat so porasle SDS, socialisti in klerikalna stranka, dočim so radikali, komunisti in Nemci občutno nadzorovali. Kandidatura obrtnikov se ni obnesla in je to le dokaz, da smo še daleč od tega, da bi imeli stanovske zastope. Porast klerikal-

nih glasov je več ali manj brezpomemben, ker gre večinoma le za komuniste in ljudi, ki so oblažili že vse stranke in se znašli končno tudi v objemu s klerikalci. Dobili so: SLS 1858 glasov (14 mandatov), NRS 234 glasov (1 mandat), SDS 881 glasov (6 mandatov), NSS 172 glasov (1 mandat), komunisti 147 glasov (1 mandat), Nemci 736 glasov (5 mandatov), socialisti 1737 glasov (12 mandatov) in obrtniška lista 290 glasov (1 mandat).

—**m Marburger Zeitung zaplenjena.** Nedeljsko številko tukajšnjega nemškega lista »Marburger Zeitung« je policija radi neke notice o dvornem plezu zaplenila. Policijski stražniki so hodili od trafičke do trafičke in tudi na kolodvoru zasegli vse izvode liste, namenjene naročnikom. To je pa dolgem času v Mariboru prva konfiskacija.

—**m Zimsko veselje na Pohorju.** Mraz, ki je pritisnil zadnje dni v načrtje veselje vseh zimskih sportnikov, je zabil na Pohorje ne samo mariborske smučarje, marveč tudi navdušene oboževalce Pohorja iz Zagreba in Gradca. Pri Mariborski in Ruški koči je včeraj kar mrgole posetni krov, ki so komaj našli prostora v obeh zavetih. Tako Mariborska kakor Ruška koča sta se pripravili za zimsko sezono in so bili vsi izletniki s postrežbo prav zavoljni.

rat in Hofmann in cesarjev telesni zdravnik baron Wiederhofer, na kar ga je objavila »Wiener Zeitung«. V poseben izdaji je bil javnosti podan resnični potek dogodka. Poprej so navedli nešrečo na lov kot vzrok smrti.

Na podlagi teh ugotovitev, ki se ujemajo z vsemi zanesljivimi poročili, so vse ostale verzije o smrti prestolonaslednika bajka. — Pobožna katolička rodbina Habsburščanov seveda ni hotela, da pokojnikovo dušo teži smrtni greh, to je samomor. V poročilu sekcijskega protokola je bilo tudi navedeno, da so nastale v možganih spremembe, ki ne izključujejo možnosti duševne zmenodnosti. Seveda iz tega ni izvajati kakršnih zaključkov o prestolonasledniku smrti. Kakor pa je izjavil profesor Stricher, se je od nekdaj prakticiralo, da se pri katoličkih samomorilcih iskalo patološke spremembe v možganih, da so mogle včrkvene oblasti na možganih posredno zavoljni.

—**m Mož umoril ženo in sina** 14. t. m. je prišel v Chrudim na Českem Rudolf Osoba s svojo ženo in dve mašinami, Rudolfom in Karлом. Rodbina se je nastanila v hotelu in še istega dne je imela važno rodbinsko posvetovanje v posebni sobi, ki jo je dal hotel na razpolago. Drugi dan je odšel oče s sinom Rudolfovom v bližnji gozd, kjer je na cesti sin ustrelil in zavlekel njegovo truplo v grmovje. Mimočodoči gozdar Stransky je zasačil očeta v hipu, ko je hotel novo truplo pokriti z listjem. Na vprašanje, kaj se je zgodilo, je oče mirno odgovoril, da se je sin sam ustrelil. Gozdarju se je zdelo to sumljivo in zato je potegnil revolver ter pozval moža, naj mu sledi. Ko sta prišla v bližnjo vas, je poklical gozdar orožniškega stražnika, ki ga pa slučajno ni bilo doma in to prilikom je Osoba porabil, da je pogreb.

Gozdar ga je zasledoval in opazil, da se je pridružil begunc blizu gozda svoji ženi in mlajšemu sinu in da skupno beže. Gozdar je zakričal, da je bil izvršen umor, na kar je sin zapustil očeta in mater, ki sta bežala v gozd, od koder se je kmalu začul streli. Gozdar je prihitel ves upenjan do bližnje hiše in obvestil nekega zidarja, ki je takoj hitel k orožniku. Orožnik in kmetje so odšli v gozd, kjer so našli soprog Rudolfa Osobe mrtvo. Orožnik je videl bežecga moža in ga začel zasledovati. Ko je Osoba videl, da so mu za petami, je potegnil revolver in si pognal kroglo v glavo. Vse tri rodbinske člane so prejeli v mrtvačnicu. Kaj je vzrok strašne rodbinske tragedije, ni znano.

Roparski napad na poštarja

V Cinkotki blizu Budimpešte je bil izvršen v petek zjutraj roparski napad na poštarja Jožeta Kokajja, ki je prevezel na kolodvor pošto, v kateri je bil denarno pismo z 2000 pengö. Blizu kolodvora je neki mladenič udaril poštarja po glavi tako, da se je onesveščen zgrudil na tla. Drugi napadalec je hitro pokleplnil k onesveščenemu poštarju in mu hotel vzeti denarno pismo. Slučajno so pa železničarji opazili napadalca ter ju začeli zasledovati. Pri železniškem prelazu sta se moralna napadalca ustaviti, ker je ravno vozil mimo vlak in tako so ju železničarji prijeti in izročili orožnikom.

Javnost je bila zelo presečena, ko se je izkazalo, da sta napadalca sinova uglednih in premožnih madžarskih rodbin. Prvi je 25-letni sin vpokojenega ministrskega uradnika Edmund Tolnay, drugi pa sin privantega uradnika Arpáda Nagyia. Mladenci sta na orožniški postaji priznala svoj zločin in izjavila, da sta hotela poštarja umoriti. V njunem stanovanju so našli razno vložilsko orodje. Aretirana mladeniča sta tudi priznala, da sta vložila nedavno v neko občinsko blagajno.

Moderni maharadže

Tudi Indija se je že naveličala plačevati svojim mogotcem apanaže, ki požre velik del narodnega premožen

Obupno stanje našega gospodarstva

V nedeljski številki beograjskega »Trgovinskega Glasnika« je znani narodni gospodar, vsevilični profesor dr. Velimir Bajkić, objavil zanimiv članek o štendji v našem gospodarskem proračunu. Uvodoma razpravlja o principu prilagoditve proračuna stanju narodnega gospodarstva, ki ga je finančni minister proglašil za svojo vodilno idejo. Ce pa besede primerjamo z dejani vidimo, da gre le za puhe fraze in meglene teorije. Vsa ta naduha frazeologija pa naj pove, da se je stanje našega gospodarstva poslabšalo in da je treba proračun reduciran. V javnosti se je poudarjalo, da je nov

proračun večji, finančni minister pa je do kazoval, da je v splošni državni upravi predstavljal 400 milijonov Din. Kdo ima prav? Na to vprašanje se ne more tako lahko odgovoriti.

Štendja po sebi ni nikaka finančna operacija. Ce mora biti najvišja modrost finančnega ministra čim večja štendja, potem se za finančnega ministra lahko postavi človek, ki nima pojma o nauku o finančih. Za racionalno štendjo je potrebno znanje javnega in predvsem administrativnega prava. Finančna zgodovina posameznih držav nam dokazuje, da so forsirano in aktivno štendjo izvedeno le ljudje, ki so bili predvsem dobrji organizatorji uprave.

Nemčija ima danes celo svojega diktatorja za štendjo (Reichskommise für Ersparungen), ki je prvorosten organizator. Tehnično

se mora štendja izvesti tako, da se ne zmanjša vrednost dela odnosno uslug, ki jih vrši kak urad, pri katerem je treba izvesti štendjo. Potrebno je globoko poznavanje določnega mehanizma, kajti drugače se lahko dogodi, da državni aparati postane še dražji. Kdor pregleda eksposoje posameznih ministrov po njih tam trditev, da štendja ogroža normalno in koristno funkciranje določene panoge državne uprave. Štendja je slična operaciji na organizmu in za njo je potrebno mnogo znanja in rutine, kajti drugače se lahko dogodi, da umrje pacient. Jasno je torej, da more biti štendja koristna ali pa tudi škodljiva in da dejstvo zmanjšanja izdatkov prav nič ne dokazuje.

— g Vinska razstava in vinski sejem se bo vršil v Ljutomeru dne 6. in 7. januarja

1928 dnevnodnevno od 10. do 18. ure in sicer v dvorani predsednika gospodarske zadruge g. Julija Strasser. Razstava je namenjena predvsem ljutomerskim vinogradnikom v svrhu čim boljega poznavanja in negovanja svojega vinskega pridelka, vinski sejem pa v doseglo čim ozjih slikov z vinski odjemalci, ki so navajeni na izborna ljutomerska vina. Poset ljutomerske vinske razstave se zlasti priporoča vinskim trgovcem in gospodarjem iz tu in inozemstva. Kajti samoučebni je umetno, da se pristna vinska kapljica naroča najbolje v kraju pridelovanja in ne drugod. Za drugi dan razstave je predvideno nazorno predavanje o vinograditvini sadnih škodljivih s filmom po ameriškem vzoru, kar utegne prav tako vzbudit vsestransko zanimanje. Da se posej te razstave omogoči čim širši publiko, je razstavni odber

določil vstopnino s katalogom in kupico vred na Din 10. V interesu vsakega ljutomerskega vinogradnika je, da razstavi svoje vino in prispeva s tem po svojih močeh k uspehu prireditve. Prijateljem naših vinogradnikov pa se nudi najlepša prilika, da poskusijo proizvode slovenskih ljutomerskih goric in obišejo to razstavo, bodisi na praznik Treh Kraljev, dne 6. januarja, ali pa naslednji dan, ko se vrši tudi zgoraj omenjeno predavanje.

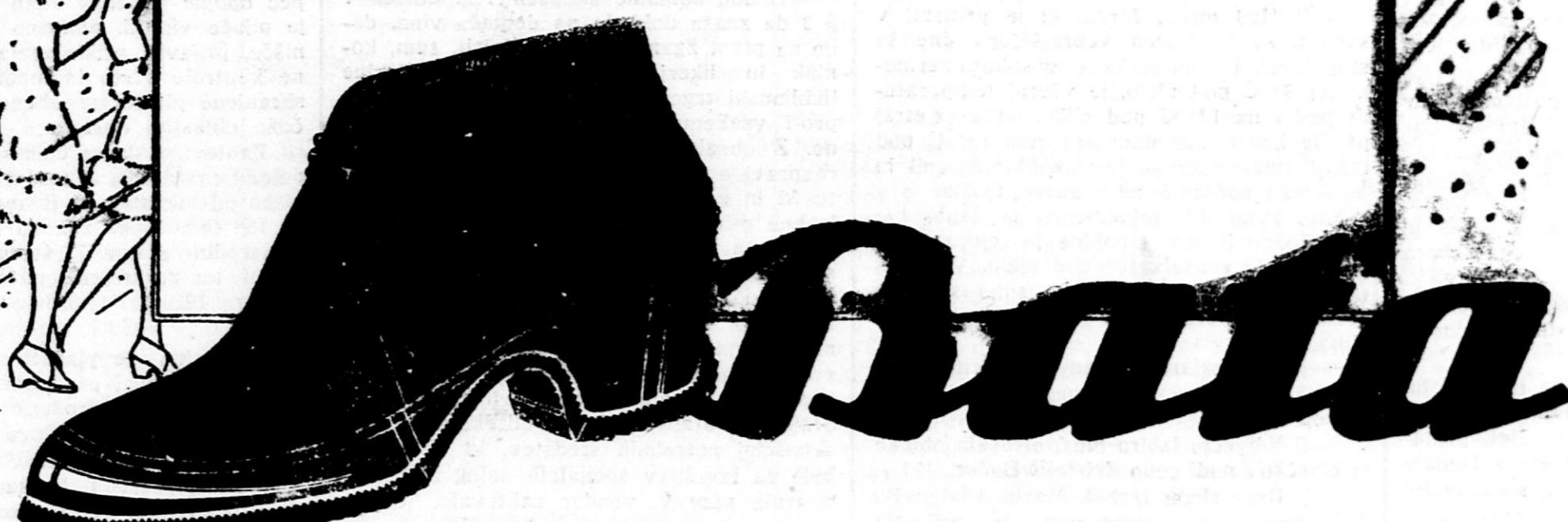
Oblačila tvrdke J. MAČEK,

Ljubljana, Aleksandrova c. 12.
so najboljša in najcenejša.

Prehlada Vas očuvajo

snežni čevlji znane svetovne znamke
„RIGA QUADRAT“, katere prodajamo
izključno mi, za ceno Din **199-**

moške galoše „ **129-**
ženske galoše „ **99-**

NARODNA KNJIGARNA, d. z. o. z.
knjigarna in trgovina s papirjem ter pisarniškimi in šolskimi potrebnimi, Ljubljana, Štartjeva ulica štev. 2.
Oblastno dovoljena

RAZPRODAJA
vsled opustitve trgovine.
Razprodaja bo trajala samo do sredo februarja 1928.
Začetno znižane cene — Ugodna prilika za knjižnice in druge interese.

Van Jax in sin
Ljubljana, Gospodovska cesta 2

Šivalni stroji!
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno

Pisalni stroji «Adler».

Kolesa iz prvih tovarn: Dörrkopp, Kaiser, Styria, Waffenrad. (Orožno kolo).

Piedlni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastonj

in franko. 32/L

Otvoril sem
na Dunajski cesti št. 7
špecerijsko trgovino

Točna postrežba. — Sveže blago.

Solidne cene.

Specijaliteta: pšenična moka.

Priporočam se: **Simon Jurčič**

Trboveljski premog, suha drva. — POGACNIK, Bohoričeva ulica 5. — Telefon št. 2059. 3181

Prodam gostilno, mesnicno, 7 oralov zemlje, pri državni cesti farni cerkvji, v najlepšem prometnem kraju v Sloveniji. — Slivar, Ljutomer.

Mala sobica, svetla in zračna, v Zeleni jami se odda takoj mirenmu gospodu, ki je ves dan odosten. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Sobica/3195«.

Bog vsemogočni je poklical mojo nenadomestljivo, nepozabno soprogo, oziroma zlato našo mamico, sestro in svakinjo, gospo

Frančiško Müller
soprote pesništva in vinskega trgovca

danes ob 13. uri v boljše življenje. Pogreb blagopokojnike se vrši v ponedeljek 19. t. m. ob 15. uri na župno pokopališče v Domžalah.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Domžalah. Nepozabno priporočamo vsem prijateljem in znancem v flag spomin in molitev.

V Stobu, dne 17. decembra 1927.

Anton Müller mlajši, soprog. Zvonko, Vladko, Janko, Drago, sinovi. Anica, Minka, Majdka, hčere in ostali sorodniki

GON

Iek proti kapavici (trperju, gnojenju) ter zastarem kroničnem gnojenju triperja in vnetju sečnega mehurja. Za popolno ozdravljenje je treba 6 lončkov. Cena z navodilom za lonček 45 dinarjev. — Proizvaja in razpoliži po pošti lekarna PENIC, Zaprešić.

Najboljši premog
CEBIN, Ljubljana, Wolfova ulica 1/2. 2884

Stanovanje
obstoječe iz 4 sob, kopalnice in pritiklin v I. nadstropju Miklošičeve ceste št. 13, im poslovni lokalni v Selenburgovi ulici 7/1 — se oddajo s 1. jan. 1928. Naslov v upravi »Sl. Naroda«. 3172

Najlepša drva
CEBIN, Wolfova ulica 1/2

! Znane cene do „Božiča“ cene znižane !

Velika izbira: žepni robci, rokavci, NOGAVIC FLOR in VOLNENI, triko

DIŠEČA NILA. — Kompletne potrebske za šivilje, ki jočači čevljarije in tapetinci.

pri Josip Petelin, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Oglejte si trgovino, preprča te se!